

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра радіомовлення і телебачення

Затверджено

на засіданні кафедри радіомовлення і телебачення
факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри –
доц. Парасковія ДВОРЯНИН

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«Основи дикторської майстерності на радіо»
що викладається в межах
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «ЖУРНАЛІСТИКА»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів - 2023

Назва дисципліни	«Основи дикторської майстерності на радіо»
Адреса викладання дисципліни	Вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра радіомовлення і телебачення.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	06 Журналістика, 061 Журналістика
Викладачі дисципліни	Лизанчук, доктор філологічних наук, професор кафедри радіомовлення і телебачення Гарда Орест Павлович, професор кафедри радіомовлення і телебачення Калинів Андрій Любомирович, асистент кафедри радіомовлення і телебачення.
Контактна інформація викладачів	(032) 239-47-64; (032) 239-40-30 vasyl.lyzanchuk@lnu.edu.ua orest.garda@lnu.edu.ua andriy.kalyniv@lnu.edu.ua https://journ.lnu.edu.ua/employee/lyzanchuk-v-v https://journ.lnu.edu.ua/employee/kalyniv-a-l https://journ.lnu.edu.ua/employee/harda-o-p
Консультації з питань вивчення дисципліни відбуваються	Щовівторка о 15 год: Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 310, а також за попередньою домовленістю
Сторінка дисципліни	http://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/OsnovyDyktorskovyiMaysternosti-na-Radio4-2s
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Основи дикторської майстерності на радіо» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 061 «Журналістика» для освітньої програми «Журналістика», яку викладають у VIII семестрі в обсязі 3 кредитів (за ЄКТС).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоби надати студентам необхідні знання, обов'язкові для ефективної роботи у системі радіомовлення, де переважає усне мовлення як феномен української національної культури, потужний засіб радіокомунікації з метою формування у свідомості слухачів українських духовно-національних цінностей. Адже комунікативна, пізнавальна (гносеологічна, мисле творча), експресивна, етична, естетична, культуроносна функції української мови закорінені у власний ґрунт. Тому у дисципліні представлено як огляд концепцій виражальних засобів для професійної роботи радіожурналістів, ведучих радіопрограм та інструментів для вироблення культури усного мовлення, психологічних настанов мовця.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Основи дикторської майстерності на радіо» є ознайомлення студентів із особливостями функціонування українського мовлення на радіо, творення звукового простору для сприймання слухачами соціально важливої інформації у різних жанрових формах. Адже звукове мовлення сприймається на слух як цілісний відрізок мовленнєвого потоку, де є своя гра темпоритмів, темброві забарвлення, модуляції голосу. Надзвичайно важливо, щоби студент опанував мистецтвом усного мовлення, адже усне мовлення діє на слухача не тільки змістом радіо матеріалу, а й усією манерою викладу думок, тобто інтонацією, ритмомелодикою. Під час усного мовлення людина звичайно думає не про те, як вона говорить, а про те, що скаже; гнучкість думки при цьому більша, ніж коли радіожурналіст, ведучий пише. Уважний слухач легко вловлює в голосі психічний і фізичний стан радіожурналіста, ведучого радіопрограм – зацікавленість, бадьорість, зичливість, схвильованість, млявість, байдужість, вагання, сумнів тощо.
Література для вивчення дисципліни	Базова

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукуруза Н. Майстерність ведучого : навч. посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с. 2. Лизанчук В. Журналістська майстерність : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. 3. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя: АА ТанDEM, 2016. – 192 с. 4. Радіовиробництво : навч. посібник / Ю. Єлисовенко, М. Нагорняк / За заг. ред. проф. В. В. Різуна. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2017. – 304 с. 5. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В. В. Лизанчук, І. В. Крупський, О. М. Білоус, П. Я. Дворянин, Н. Є. Лебеденко, Р. О. Білоус; за ред. Д-ра філол. Наук, проф. В. В. Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с. 6. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів. Вид. 2-ге перероб. І доп – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с. 7. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч.посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дейнегіна Т.О. Майстерність телеведучого: вступ до спеціальності: Навчальний посібник. – Луганськ: ТОВ «Віртуальна реальність», 2010. – 332 с. 2. Десятник Г., Полешко С. Професія: телевізійний ведучий : тексти лекцій та практичні вправи. – К. : Вид-во Інституту журналістики КНУ, 2016. – 173 с. 3. Єлисовенко Ю. Інтонаційна диференційованість інформаційного, аналітичного та художньо-публіцистичного теле-, радіомовлення [Електронний ресурс] / Ю. Єлисовенко – Режим доступу: http://www.journ.univ.kiev.ua/trk/publikacii/elisovenko_publ.php/ //. 4. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с. 5. Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с. 6. Антоненко-Давидович Б.Д. Як ми говоримо. – К.: Вид.дім «КМ Академія»,1994. – 254 с. 7. Словник-довідник з культури української мови. Д.Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. – Львів: Видавництво «Фенікс», 1996. – 368 с. 8. Михайлин І.Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. Та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 496 с. 9. Сербенська О. Культура усного публічного мовлення. Практикум: Навч.посібник / О.Сербенська. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 212 с.
<p>Обсяг курсу</p>	<p>Денна форма навчання: 22 год. аудиторних занять. З них 11 год. лекційних, 11 год. практичних занять і 68 год. самостійної роботи. Заочна форма навчання: 0 год. аудиторних занять. З них 0 год. лекційних, 0 год. практичних і 30 год. самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Вимоги до високої культури мовної підготовки радіоматеріалів; - Комунікативні якості радіомовлення; - Психологічні настанови радіомовця; - Хиби артикуляційної бази усного мовлення; - Особливості роботи ведучих відповідно до жанру, типу та формату програми; - Основні складники професійної майстерності радіоведучого; - Методологічні принципи формування іміджу радіоведучого; - Етичні та психологічні основи спілкування на радіо; - Особливості роботи ведучого в прямому ефірі;

	<ul style="list-style-type: none"> - Особливості роботи ведучих сучасних FM-радіостанцій; - Принципи побудови грамотного радіовиступу; - Засоби виразності радіомови; - Способи та методи емоційного впливу на слухача; - Принципи верстки радіопрограми. - <p style="text-align: center;">Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виробляти культуру усного мовлення; - Начитувати текст, використовуючи елементи інтонації відповідно до різних видів ефірного мовлення; - Працювати з мікрофоном, імпровізувати; - Користуватись професійними методами у повідомленні інформації; - Розробити сценарій радіопрограми в різних жанрах, моделюючи образ ведучого; - Професійно керувати своїм голосом; - Усувати недоліки мовлення у роботі зі студійною апаратурою; - Вивчити особливості власного мовного апарату; - Скласти комунікативний портрет радіоведучого, враховуючи особистісні, іміджеві та професійні складники.
Ключові слова	Радіожурналіст, дикторська майстерність, радіоведучий, мова, усне мовлення, звук, голос, наголос.
Формат курсу	Очний
Теми	Подано у формі «СХЕМИ КУРСУ»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру.
Пререквізити	Вивчення цього курсу пов'язано з опануванням студентами журналістичнознавчих дисциплін.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, аналіз, синтез, дискусія, пошуковий, моделювання, наочний, спостереження, рольова гра, запис у студії.
Необхідне обладнання	Радіореporter, мікрофон, комп'ютер, інтернет, мультимедійний проектор, смартфон.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.</p> <p>I. За опанування I-го змістового модуля «Виразальні засоби комунікації радіожурналістів» студент може набрати максимально 50 балів. З них під час поточного контролю максимально 30 бали:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацювання рекомендованої літератури – максимально 6 балів. – Запис радіонарису у навчальній телерадіостудії з повноцінним використанням засобів інтимізації – максимально 15 балів; – Участь у дискусії на практичних заняттях (3 заняття) – максимально 9 балів (по 3 бали на одному занятті). <p>Під час 1-го модульного контролю студент може набрати максимально 20 балів. Він виконує письмову роботу, в якій аналізує 3 проблеми із поданих нижче питань. Письмова робота може бути оцінена максимально 20 балами, якщо у ній:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Всебічно розкрита тема; – Логічно, зацікавлено проведено бесіду; – Професійно оцінено сучасний емпіричний матеріал; – Наукове володіння термінами (визначеннями); – Відсутні фактологічні, інтонаційні, артикуляційні, темброві та інші помилки. <p>II. За опанування 2-го змістового модуля «Ведучий радіопрограм» студент може набрати максимально 50 балів.</p> <p>З них під час поточного контролю максимально 30 балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацювання рекомендованої літератури – максимально 4 бали.

	<ul style="list-style-type: none"> – Аналіз авторського стилю радіоведучого (на конкретному прикладі) – максимально 10 балів. – Виступи під час дискусії на практичному занятті (3 заняття) – максимально 6 балів. – Запис у навчальній радіостудії ведення радіопрограми – максимально 10 балів. <p>Під час модульного контролю студент може набрати максимально – 20 балів. Він виконує письмову роботу, в якій аналізує 3 проблеми із поданих нижче питань. Письмова робота може бути оцінена максимально 20 балами, якщо у ній:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Всебічно розкрита тема; – Логічно, зацікавлено проведено бесіду; – Професійно оцінено сучасний емпіричний матеріал; – Наукове володіння термінами (визначеннями); – Відсутні фактологічні, інтонаційні, артикуляційні, темброві та інші помилки. <p>Очікується, що письмові творчі роботи будуть оригінальними журналістськими дослідженнями, які ґрунтуються на засадах добросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Важливою складовою навчання є відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідують усі лекції, беруть активну участь у дискусії на практичних заняттях. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття і відпрацювати пропущене. За будь-яких обставин студенти зобов'язані дотримуватися визначених термінів для виконання усіх завдань, передбачених поточним і модульним контролем. Якщо студенти самостійно не можуть знайти рекомендовану літературу, то викладач її видає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Викладач заохочує студентів до опрацювання джерел та літератури, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Методика виставлення балів за знання.</p> <p>Сумуються бали набрані під час поточного і модульного контролів. Обов'язково враховуються присутність студента на лекціях та активність на практичних заняттях, а також недопустимість пропусків та запізнення на заняття. На оцінювання знань впливає несвоєчасне виконання поставлених завдань, списування, плагіат та ін. Не толеруються жодні форми порушення академічної добросовісності.</p>
<p>Питання до контрольної роботи</p>	<p>Питання для письмової роботи під час першого модульного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Схарактеризуйте мовленнєвий закон з позиції вимог риторики. 2. Комунікативні якості радіоматеріалів. 3. Що таке правильність усного мовлення? 4. Суть комунікативної якості «виразність». 5. Що зумовлює ясність радіокомунікації? 6. Чим зумовлена точність радіокомунікації? 7. Сутність «усного мовлення» 8. Схарактеризуйте основні вимоги виступу перед мікрофоном. 9. Психологічні особливості діалогу перед мікрофоном. 10. Чому звукове мовлення сприймається на слух як цілісний відрізок мовленнєвого потоку? 11. Які причини зумовлюють неясність усного мовлення? 12. Від чого залежить єдність думки і висловлювання? 13. Яка особливість діалогу радіожурналіста з аудиторією? 14. У чому полягає взаємодія в ефірі радіожурналіста й аудиторії? 15. Назвіть особливості словесного втілення радіо журналістського задуму. 16. Чому інтонацію називають серцем і розумом живої мови, її «музикою»? 17. Схарактеризуйте мовностилістичний колорит усного мовлення. 18. Чому українську мову називають домом нашого буття? 19. Які функції дихальних органів людини?

	<p>20. Назвіть і схарактеризуйте органи усного мовлення.</p> <p>21. Як подолати мовні дефекти?</p> <p>22. Чому модуляція голосу надає змістові мови радіоматеріалу ширшого значення?</p> <p>23. Схарактеризуйте темп мовлення в інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних радіожанрах.</p> <p>24. Як навчитися точності висловлювання у радіопередачах?</p> <p>25. Головні засади упорядкування мовлення у радіоефірі.</p> <p>26. Схарактеризуйте функції української мови</p> <p>27. У який спосіб українська мова має стати національно-культурним полем радіоефіру?</p> <p>Питання для письмової роботи під час другого модульного контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Складові журналістської творчості на радіо. 2. Способи та методи емоційного впливу на слухача. 3. Особливості логічної побудови радіотекстів. 4. Прийоми втримання уваги слухача. 5. Виразальні засоби радіо. 6. Принципи побудови грамотного радіовиступу. 7. Специфіка роботи телеведучого в ефірі. 8. Специфіка роботи ведучого інформаційних програм. 9. Специфіка роботи ведучого аналітичних програм. 10. Специфіка роботи ведучого художньо-публіцистичних програм. 11. Критерії професійності ведучих ранкових програм. 12. Авторські програми на радіо: іміджеві характеристики ведучих. 13. Складові майстерності ведучого дитячих програм. 14. Аспекти професійної майстерності інтерв'юера. 15. Аспекти професійної майстерності ведучого FM-радіостанцій. 16. Ведучий в монотематичних та політематичних програмах. 17. Роль радіоведучого у створенні медіаконтенту. 18. Особливості впровадження інновацій в інформаційні випуски на українському радіо. 19. Складові ефективного іміджу радіоведучого. 20. Складові мовленнєвого портрету радіоведучих. 21. Вимоги до тексту радіоведучого. 22. Вимоги до роботи в апаратній. 23. Недоліки мовлення у роботі зі студійною апаратурою. 24. Професійні методи у повідомленні інформації. 25. Прокоментуйте тезу: «Конкретна образність слів – важлива якість мови радіоведучого». 26. Особливості пластичної активності на радіо. 27. Прокоментуйте фразу: «Найпростіша розмова ведучого в радіоефірі – це все одно що іспит на «детекторі брехні». 28. Назвіть професійні якості голосу радіоведучого. 29. Методи долання стресу перед ефірним виступом. 30. Робота ведучого у прямому ефірі. Мистецтво імпровізації. 31. Сучасне радіомовлення: тенденції та запити аудиторії. 32. Роль радіоведучих у формуванні інформаційного простору держави в контексті терористичної війни Російської Федерації проти України
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання дисципліни буде надано після завершення курсу.

СХЕМА КУРСУ «ОСНОВИ ДИКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ НА РАДІО»

Змістовий модуль 1. Виразальні засоби комунікації радіожурналістів

Тиждень	Теми	Форма заняття	Література	Самостійна робота	Термін виконання С/Р
1/3-й тиждень	<p>Тема 1. Формування радіо комунікативної культури усного мовлення</p> <p>1. Опанування нормативності української мови</p> <p>2. Єдність інтелектуальної думки і виразу радіожурналіста</p> <p>3. Розвиток і утвердження звукового простору української мови.</p> <p>4. Вироблення фонаційного дихання.</p>	Лекц/ Практ. 2 год., 2 год.	<p>1. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення: навчальний посібник / Н.Д. Бабич. – Львів: Світ, 1990. – 232 с.</p> <p>2. Лизанчук В. Основи радіожурналістики: підручник / В.В. Лизанчук. – К.: Знання, 2006. – С.60-80.</p> <p>3. Ревуцький Д. Живе слово / Д. Ревуцький. – Львів, 2001. – 50 с.</p> <p>4. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів. Вид. 2-ге перероб. I доп – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с.</p>	9 год. Опрацювання рекомендованої літератури. Запис, прослуховування та аналіз радіопередач стосовно вираження журналістської думки, яка має характеризуватися яскравою, зрозумілою слухачам формою висловлювання думки.	2 тижні Перевірка результатів С/Р
5/7/9/11-й тиждень	<p>Тема 2. Вербальні засоби впливу на радіоаудиторію</p> <p>1. Усне мовлення як феномен національної культури.</p> <p>2. Особливості функціонування українського усного мовлення</p> <p>3. Звуковий інформаційний простір України</p> <p>4. Різновиди мовлення</p> <p>5. Типи наголосу</p> <p>6. Способи вироблення культури усного мовлення радіожурналістів</p>	Лекц/ Практ. 4 год., 4 год.	<p>1. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології / Ф. Бацевич. – Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2000. – 237 с.</p> <p>2. Лизанчук В. Основи радіожурналістики: підручник / В.В. Лизанчук. – К.: Знання, 2006. – С.12-80.</p> <p>3. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с.</p> <p>4. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів. Вид. 2-ге перероб. I доп – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. – 568 с.</p>	18 год. Опрацювання рекомендованої літератури. Аналіз, осмислення вербальних засобів комунікації у власних матеріалах, а також у радіопередачах інших авторів. Долати неправильну артикуляцію звуків, опанувати засоби інтимізації, що є важливою передумовою поліпшення ефективності сприймання радіоматеріалів.	2 тижні Перевірка результатів С/Р

Тиждень	Теми	Форма заняття	Література	Самостійна робота	Термін виконання С/Р
2/4-й Тиж.	<p>Тема 1. Складові професійної майстерності радіоведучого.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні риси професії. Перші радіоведучі України. 2. Особливості взаємодії радіоведучого і слухача: ефект присутності та індивідуального діалогу. 3. Авторський стиль радіоведучих (особистісні, іміджеві, загальнопрофесійні характеристики). 4. Етичні та психологічні засади спілкування на радіо. 5. Комунікативний портрет радіоведучого. Професійні якості голосу ведучого радіопрограм. 	Лекц./ Практ. 2 год., 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукуруза Н. Майстерність ведучого : навч. посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с. 2. Лизанчук В. Журналістська майстерність : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. 3. Лизанчук В. Психологія мас-медіа : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 420 с. 4. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя: АА ТанDEM, 2016. – 192 с. 5. Радіовиробництво : навч. посібник / Ю. Єлисовенко, М. Нагорняк / За заг. ред. проф. В. В. Різуна. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2017. – 304 с. 6. Сербенська О. Культура усного мовлення. Практикум : навч. посібник / О. Сербенська. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 212 с. 	<p>9 годин</p> <p>Студенти опрацьовують рекомендовану літературу, розмірковують над роллю ведучого у формуванні інформаційного простору держави в контексті терористичної війни Російської Федерації проти України.</p> <p>Складають портрет радіоведучого, враховуючи особистісні, іміджеві та професійні характеристики</p>	2 тижні
6/8-й Тиж.	<p>Тема 2. Специфіка роботи ведучих інформаційних програм.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційний тип програм: принципи верстки. 2. Робота з мікрофонними текстами. 3. Професійні методи у повідомленні інформації. 4. Прийоми втримання уваги слухача. 5. Специфіка ведення ранкової та підсумкової інформаційної програми. Обов'язки ведучого. 	Лекц./ Практ. 2 год., 2 год.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Білоус О. Основні методичні засади функціонування інформаційних теле- і радіожанрів / О. Білоус // Теле- та радіожурналістика. – 2020. – Вип. 19. – С. 95–112. 2. Кукуруза Н. Майстерність ведучого : навч. посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с. 3. Лизанчук В. Журналістська майстерність : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. 4. Лизанчук В. Основи радіожурналістики : підручник / В. Лизанчук – К. : Знання, 2006. – 628 с. 5. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя: АА ТанDEM, 2016. – 192 с. 6. Миронченко В. Я. Основи інформаційного радіомовлення: підручник. – К. : ІЗМН, 1996. – 440 с. 7. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В. В. Лизанчук, І. В. Крупський, О. М. Білоус, П. Я. 	<p>9 год.</p> <p>Студенти опрацьовують рекомендовану літературу до теми. Практикують себе в ролі радіоведучих, застосовуючи отримані на лекції теоретичні знання. Готують інформаційні радіоматеріали, начитують їх.</p>	2 тижні

			Дворянин, Н. Є. Лебеденко, Р. О. Білоус; за ред. Д-ра філол. Наук, проф. В. В. Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с.		
10 Тиждень	<p>Тема 3. Особливості роботи радіоведучого відповідно до жанру, типу і формату програми.</p> <p>1. Особливості журналістської майстерності в аналітичних радіопрограмах.</p> <p>2. Постаць ведучого в художньо-публіцистичних програмах.</p> <p>3. Іміджеві характеристики ведучого авторської радіопрограми.</p> <p>4. Специфіка ведення дитячих програм.</p> <p>5. Аспекти професійної майстерності ведучого FM-радіостанцій. Ранкові програми на радіо.</p> <p>6. Робота ведучого у прямому ефірі. Мистецтво імпровізації.</p> <p>7. Особливості роботи ведучих інформаційного марафону.</p>	Лекція 2 години	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кукуруза Н. Майстерність ведучого : навч. посібник. – Івано-Франківськ, 2010. – 176 с. 2. Лизанчук В. Журналістська майстерність : підручник / В. Лизанчук. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 376 с. 3. Лизанчук В. Основи радіожурналістики : підручник / В. Лизанчук – К. : Знання, 2006. – 628 с. 4. Любченко Ю. В. Виразальна система радіожурналістики : монографія / Ю. В. Любченко. – Запоріжжя: АА Тандем, 2016. – 192 с. 5. Радіовиробництво : навч. посібник / Ю. Єлисовенко, М. Нагорняк / За заг. ред. проф. В. В. Різуна. – К. : ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2017. – 304 с. 6. Телевізійна та радіокомунікація: історія, теорія, новітні практики: підручник / В. В. Лизанчук, І. В. Крупський, О. М. Білоус, П. Я. Дворянин, Н. Є. Лебеденко, Р. О. Білоус; за ред. Д-ра філол. Наук, проф. В. В. Лизанчука. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 420 с. 	9 год.	Студенти прослуховують програми сучасних FM-радіостанцій, аналізують діалоги ведучих у студії та визначають чинники впливу на активізацію уваги слухача.
	Кожний студент створює радіопередачу про героїзм українських воїнів у російсько-українській війні і розкриває виразальні засоби, професійні навички ведучого.			ІНДЗ 14 год.	

Уклали си́лабус
Василь ЛІЗАНЧУК
Орест ГАРДА
Андрій КАЛІНІВ